

Koordinaattorin tilannekatsaus ja väliraportti v.2014

VÄLINEHUOLTOALAN PERUSTUTKINNON JAOSTO 16.3.2015

Marja Veikkola

Välinehuoltoalan perustutkinto, vuonna 2014 käynnistyneet koulutuskokeilut

Koulutuksen järjestäjä	Toteutusmuoto	Aloitteet	Keskeyttäneet	Opiskelijamäärä 31.12.2014	Koulutuksen alkamispäivä	Koulutuksen suunniteltu päättymisajankohta	Suunniteltu työssäoppimisen laajuus (ov)
Amiedu	näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	15	0	15	27.10.2014	17.06.2016	32
Savon koulutuskunta-yhtymä, Savon ammatti- ja aikuisopisto	näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	17	1	16	01.09.2014	27.05.2016	40
Turun kaupunki, Turun ammatti-insituutti, aikuiskoulutus	näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	20	0	20	10.09.2014	31.05.2016	20
Oulun seudun koulutuskunta-yhtymä, Oulun seudun ammattiopisto	näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	24	4	20	10.09.2014	31.05.2016	33
Helsingin kaupunki, Stadin aikuisopisto	näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	12	1	11	15.09.2014	31.05.2016	28
	yhteensä	88	6	82			

Koulutuskokeilut 2014-2018

KOKEILUJAKSON AIKANA OPISKELIJOITA

KOULUTUSKOKEILU	2014 (31.12.2014)	2015	2016	2017	2018	Yht.
Välinehuolto	82	91	34	0	0	207
Perustason ensihoito	66	154	64	0	0	284
Hyvinvointiteknologia Kone- ja metallialan perustutkinto	0	33	0	0	0	33
Hyvinvointiteknologia Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	0	30	0**	0	0	30
Hyvinvointiteknologia Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto	27	104*	33	0	0	164
Yht.	175	412	131	0	0	718

* Yksi koulutuksen järjestäjä ilmoitti luvuksi 5-10, tässä se laskettu 10 mukaan (Tieto- ja tietol.tek.pt, hyvinv.)

** Sähkö- ja automaatiotek. osalta v. 2016 on yksi merkitty alkavaksi, mutta opiskelijamäärää ei ole ilmoitettu.

www.osekk.fi

Välinehuoltoalan perustutkinnon koulutuskokeilujen käynnistyminen; tilannekatsaus...

KOKEILUJAKSON AIKANA 2014-2018

YHTEENSÄ 12 KOULUTUSTA, JOISTA

Vuonna 2014 viisi koulutusta aloitettu ja koulutuksen järjestäjät antaneet väliraportin.

Vuonna 2015 aloitetaan viisi koulutusta

- Stadin ammattiopisto 7.1.2015-22.12.2017 (ammattill.pk, yo)
- Etelä-Savon ammattiopisto 10.8.2015-31.5.2018 (ammattillinen pk.)
- Oulun seudun ammattiopisto 10.8.2015-31.5.2017 (ammattillinen pk, yo)
- Omnian ammattiopisto (ammattillinen pk) 11.8.2015- 2.6.2018 (ammattilli
- Turun ammatti-instituutti 1.9.2015- 31.5.2017 (näyttötutkinto)
- **Amiedu??**

Vuonna 2016 aloitetaan kaksi koulutusta

- Stadin aikuisopisto 8.8.2016- 31.5.2018 (näyttötutkinto)
- Savon ammatti- ja aikuisopisto, Sakky 22.8.2016- 31.5.2018 (näyttötutkinto)

vuoden 2014 väliraportin tuloksia

KOULUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

(tiedottaminen, opiskelijaksi ottaminen, opetus- ja opiskelumenetelmät, erilaiset oppimisympäristöt, henkilökohtaisten opiskelusuunnitelmien laadintaprosessi, opinto-ohjaus ja opiskelijahuolto)

- **Välinehuollon koulutuskokeilut aloitettu kaikki näyttötutkintoina (yht.5)**
- Perustason ensihoidon ammatillisena peruskoulutuksena (2) ja näyttötutkintona (1)
- Hyvinvointiteknologian koulutuskokeilut (2) oli aloitettu tieto- ja tietoliikennetekniikan pt:ssä ammatillisena peruskoulutuksena.

Koulutuksen järjestäjät eivät olleet väliraportissaan tuoneet esille sitä, mitkä seikat vaikuttivat koulutuksen järjestämismuodon valintaan.

(Osa perustellut ratkaisunsa OKM järj.lupa hakemuksessa).

vuoden 2014 väliraportin tuloksia

KOULUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN...

- **Koulutuksen järjestäminen ei koulutuskokeiluissa poikennut oleellisesti tavanomaisesta koulutuksen järjestäjän toiminnasta.**

Välinehuoltoalan pt. 74 % vastauksista ei poikennut ollenkaan tavanomaisesta, 22 % poikkesi jonkin verran.

Yksi koulutuksen järjestäjä ilmoitti, että vain opinto-ohjauksen järjestäminen poikkesi paljon heidän tavanomaisesta toiminnastaan. Opinto-ohjaus oli vastuutettu eri tavalla, siitä vastasi heillä tutkintovastaava ja vastuukouluttaja.

- **Välinehuollon koulutuskokeiluissa koulutuksen järjestäjät toivoivat tutkintotoimikunnalta selkeitä ohjeita tutkintotilaisuuksien järjestämiseen ja joustavuutta koulutuskokeilujen järjestämissopimusten solmimisessa.**

Välinehuollon, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologia koulutuskokeilut;
vuoden 2014 väliraportin tuloksia

RESURSOINTI

(suunnittelu, opetus, työssäoppimisen laajuus, ohjaus ja arviointi, opettajien lisä- ja täydennyskoulutus ja työelämään tutustuminen)

- **Koulutuskokeiluihin resursointi ei poikennut oleellisesti tavanomaiset toiminnasta.**
- **Koulutusten toteutuksen suunnittelu (opetussuunnitelmat, opetuksen suunnittelu) oli vienyt enemmän aikaa ja perustason ensihoidon koulutuskokeiluissa osa opetusmenetelmistä enemmän opettajia (esim. harjoitukset).**

Välinehuollon, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologia koulutuskokeilut;

vuoden 2014 väliraportin tuloksia

OPPIMISEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN MENETELMÄT JA ARVOSANAT

- Arviointi ei ollut poikennut aiemmasta, ja sitä oli vaikea arvioida kokeilujen ollessa näin aloitusvaiheessa.

Välinehuollon, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologia koulutuskokeilut; vuoden 2014 väliraportin tuloksia

YHTEISTYÖ TYÖELÄMÄN JA SIDOSRYHMIEN KANSSA

(yhteistyö työelämän edustajien, koulutuksen järjestäjien, tutkintotoimikuntien ja ammattikorkeakoulujen kanssa sekä ajantasaiset oppimisympäristöt)

- **Kaikki koulutuskokeilut aloittaneet olivat todenneet yhteistyön työelämän ja sidosryhmien kanssa käynnistyneen hyvin tai erinomaisesti**
- Perustason ensihoidon koulutuskokeilussa yhteistyö oli käynnistynyt erinomaisesti. Yhteistyötä oli tehty mm. opetussuunnitelmien laadinnassa, työssäoppimisen järjestelyissä ym.
- **Yhteistyö toisten koulutusten järjestäjien kanssa todettiin tärkeäksi ja antoisaksi, kuitenkin se oli vasta käynnistymässä.**

vuoden 2014 väliraportin tuloksia

OSAAMISEN REKRYTOINTI

- Kaksi koulutuksen järjestäjää (yht. 9 koulutuskokeilua) oli ilmoittanut, että oli palkannut uuden kouluttajan koulutuskokeiluihin (vastuuopettajaksi ko. tutkintoon).
 - toinen välinehuoltoalan pt:n järjestäjä

Välinehuollon, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologia koulutuskokeilut; vuoden 2014 väliraportin tuloksia

PALAUTE TUTKINTOJEN PERUSTEISTA

- **Välinehuollon koulutuskokeilujen koulutuksen järjestäjät antoivat eniten palautetta ja kehittämisehdotuksia tutkinnon perusteisiin liittyen. Kehittämisehdotuksista selkeimmin esille tulivat tutkinnon muodostumiseen ja rakenteeseen liittyvät asiat (tutkinnon osien määrä, tutkinnon osien ammattitaitovaatimusten sekä arviointikohteiden ja -kriteerien tarkistaminen).**
- Perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian koulutuskokeilujen aloittaneet totesivat, että tutkinnon perusteet olivat pääosin toimivia tai niitä ei pystytty vielä tässä vaiheessa arvioimaan.

Välinehuollon, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologia koulutuskokeilut; vuoden 2014 väliraportin tuloksia

YHTEENVETO VÄLINEHUOLTOALAN PERUSTUTKINNON TUTKINNON PERUSTEISTA

Välinehuollon koulutuskokeiluun osallistuvat koulutuksen järjestäjät esittivät, että **tutkinnon perusteita tulisi kehittää mm. seuraavissa asioissa:**

- tutkinnon osia tulisi yhdistää, siten ne vastaisivat paremmin työelämän kokonaisuuksia ja välinehuollon prosessia
- tieto- ja viestintätekniikan tutkinnon osa tulisi yhdistää muihin pakollisiin tutkinnon osiin (esim. välineiden huoltotyössä toimiminen)
- ammattitaitovaatimuksia ja niiden arviointikohteita ja kriteerejä tietyissä tutkinnon osissa tulisi tarkistaa
- kielitaidon hyödyntämiseen liittyvät ammattitaitovaatimukset, ja niihin liittyvät arvioinnin kohteet ja kriteerit tulisi tarkistaa.

Välinehuollon, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologia koulutuskokeilut; vuoden 2014 väliraportin tuloksia

PALAUTE TUTKINTOJEN TOIMIVUUDESTA

- Kokeilututkintojen toimivuuteen ammatillisen koulutuksen järjestelmässä koulutuksen järjestäjät ottivat pääosin myönteisen kannan, erityisesti välinehuollon ja perustason ensihoidossa.

Välinehuollon, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologia koulutuskokeilut; vuoden 2014 väliraportin tuloksia

VÄLINEHUOLTOALAN PT KOULUTTAJIEN KOMMENTTEJA TUTKINTOJEN TOIMIVUUDESTA

- *Perustutkinto mahdollistaa laaja-alaisesti eri alan työpaikkojen hyödyntämisen.*
- *Mielestäni välinehuoltotyön tutkinnon perusteiden rakentaminen perustutkinnon rakennetta vastaavaksi on haastavaa. Erittäin hyvää on se, että alan koulutus järjestetään perustutkintona, näin se olisi pitänyt olla jo alusta lähtien. Mutta kun aikana, jolloin päädyttiin ammattitutkintoon, tarve oli sille, koska kaikki välinehuoltajat olivat joko työpaikkakoulutettuja tai 3-6 kk kurssin käyneitä ja heillä ei ole ollut silloisenkaan tutkintojärjestelmän mukaista koulutusta... Nyt ammattitutkinto on toiminut ns. perustutkintona, koulutukseen osallistuu uudet alalle tulijat, mikä ei vastaa ammattitutkinnon perusidea. Näin se on myös ajallisesti suunniteltu liian lyhyeksi ja osaaminen on jäänyt pakostakin pinnallisemmaksi.*
- *Tutkinnon perusteet ovat ohjanneet hyvin valmistavan koulutuksen suunnittelua.... Tutkinnon osia on paljon, mikä edellyttää työssäoppimisen ohjauksen ja arvioinnin runsasta resursointia oppilaitokselta.*
- *Perustutkinnon rakenne ei vastaa kaikilta osin alan työtehtäviä, esimerkiksi infektioiden torjunta ja hygieniakäytäntöjen noudattaminen ei ole työtehtävä sinällään vaan näkökulma, joka ohjaa puhdistamista, pakkaamista ja sterilointia...*

Välinehuollon, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologia koulutuskokeilut; vuoden 2014 väliraportin tuloksia

VÄLINEHUOLTOALAN KOULUTTAJIEN NÄKEMYKSIÄ TULSIKO KO. TUTKINTO ESITTÄÄ SORA LAINSÄÄDÄNNÖN PIIRIIN?

- Kolmen koulutuksen järjestäjän arvion mukaan välinehuoltoalan perustutkinto tulisi liittää **Sora-lainsäädännön piiriin**. Tutkinnon suorittamiseen vaikuttavina terveydentilan esteinä he arvioivat olevan mm. allergiat, tuki- ja liikuntaelinsairaudet, näköön liittyvät rajoitteet, päihteiden käyttö ja mielenterveydelliset tekijät.
- Yksi koulutuksen järjestäjä oli sitä mieltä, että kokeilututkinto ei kuuluisi Sora-lainsäädännön piiriin.
- Yksi vastaajista ilmoitti, etteivät he kokeilun tässä vaiheessa osaa ottaa asiaan kantaa.

• Työelämän edustajien näkemys asiasta?

Välinehuollon, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologia koulutuskokeilut; vuoden 2014 väliraportin tuloksia

YHTEENVETO VÄLIRAPORTISTA

Koulutuskokeilun tässä vaiheessa ei voi esittää luotettavia yhteenvetoja siitä, miten kokeiltavia tutkintoja tulisi kehittää.

Väliraporttien pohjalta ei tullut esille luotettavaa tietoa siitä, onko koulutuksen järjestämisessä eroja ammatillisessa peruskoulutuksessa ja näyttötutkinnoissa.

Jatkossa seurattava ja tarvittaessa selvitettävä :

- Mikä selittää työssäoppimisen laajuuksien poikkeavuudet?

Kiitos!

Marja Veikkola,
koulutuskokeilujen koordinoija
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä
p. 050 0776065
sposti. marja.veikkola@osao.fi